

Єднаймося в Просвіті!

В нашому житті важливо не стільки становище, в якому ми знаходимось, скільки напрямом, в якому ми рухаємось.

Олівер ХОЛМЗ

№ 6 (421)
7 лютого 2013 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзєбчук * Набір – Наталія Дяченко * Друку – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського, 18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://ua.prosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

ПРЯМИМ ТЕКСТОМ

НА КОМУ ШАПКА ГОРИТЬ...

«Янукович вирішив свої злочини, скоєні в 90-их роках, перекласти на мене – свого головного політичного опонента...»

(Зі звернення Юлії Тимошенко до співвітчизників і міжнародної спільноти)

«...Я знаю, що ви, як і я, шоковані новими звинуваченнями, які оголосив Генеральний прокурор 18 січня 2013 року стосовно моєї участі у трагічному вбивстві Євгена Щербаня та незаконному отриманні фінансових державних гарантій для корпорації СЕСУ. Ці гучні звинувачення є агонією, істерикою Януковича, який знає, що всі попередні кримінальні справи проти мене розвалилися...»

Я не маю жодного стосунку до трагічного вбивства Євгена Щербаня в 1996 році, й це буде доведено в міжнародних судах і судах інших країн.

Євген Щербань був одним із п'яти засновників корпорації «Індустріальний союз Донбасу» (ІСД), яка володіла сотнями підприємств, незаконно приватизованих у 90-их роках. Крім Євгена Щербаня, власниками корпорації ІСД були Олександр Момот, Ахат Брагін та Ринат Ахметов. П'ять тіншовим співвласником корпорації ІСД був тоді молодий політик Віктор Янукович, який зараз є Президентом України.

Євгена Щербаня та Олександра Момота застрелили в Донецьку, Ахата Брагіна підірвали на донецькому стадіоні. Після цього вся власність корпорації ІСД, яка оцінюється в мільярди доларів США, перейшла Вікторові Януковичу та Ринату Ахметову. Після трагічного вбивства Євгена Щербаня губернатором Донецької області також зміг стати Віктор Янукович. Керівники банди, яка вбила Євгена Щербаня, були одразу ж ліквідовані в Донецькій виправній колонії, за якою наглядали в той час прокурори Кузьмін і Пшонка. Що це треба пояснювати і причім тут до вбивства Євгена Щербаня має прізвище?!

Таких міжусобних кримінальних розбірок, як у Донецькій області в 90-их роках, не було в жодному регіоні України. Юрій Луценко, коли став у 2005 році міністром внутрішніх справ, розкопав тільки в одному з донецьких териконів більше 30 трупів бізнесменів, суддів, адвокатів, слідчих та інших непокірних, яких ліквідували донецькі в 90-их роках. За що, в тому числі, Юрієві Луценку помстилися та кинули за ґрати. Тоді, в 2005 році, Віктор Ющенко сказав Юрієві Луценку: «більше в териконах Донецької області не копати».

Сьогодні Віктор Янукович вирішив свої злочини, скоєні в 90-их роках, перекласти на мене – свого головного політичного опонента – і спробувати залишити мене у в'язниці пожиттєво, а може, спробувати позбавити мене у своїй в'язниці життя. Але ми не дозволимо йому це зробити...»

P. S. Що ж, нагадаємо, що український народ давно помітив, що найголосніше кричить «Ловіть злодія!» сам злодій, а ще те, що на «злодієві шапка горить», тим більше крадена.

НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

НАРЕШТІ!

ВИЩИЙ АДМІНСУД ВИЗНАВ ВОІНІВ ОУН ТА УПА БОРЦЬМИ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ

Вищий адміністративний суд визнав законним Указ екс-Президента Віктора Ющенка про визнання воїнів ОУН та УПА учасниками боротьби за незалежність України.

Як відомо, 28 січня 2010 року Ющенко визнав воїнів ОУН і УПА учасниками боротьби за незалежність України, видавши відповідний Указ.

Лідер ПСПУ Вітренко оскаржила його у квітні 2010 року, однак Київський апеляційний адмінсуд і Окружний адмінсуд Києва підтвердили законність Указу Ющенка.

Сподіваємось, що історична справедливість нарешті перемогла.

До ювілею Галича

Нинішнього року місто Галич відзначає 1115-річчя заснування. І має зустріти своє народження оновленим. До свята планується капітальний ремонт пішохідного мосту через Дністер, реконструкція площі Волі біля пам'ятника Тарасові Шевченку, ремонт майдану Різдва, вулиць Коновальця, Караїмської, Новгородської, під'їзної дороги до Старостинського замку, капітальні ремонти глядацької зали районного Народного дому та дитячої бібліотеки, завершення будівництва Галицької ЦРЛ. Заплановано також встановити пам'ятник Ярославу Осмомислу в Крилосі й пам'ятний знак на місці зруйнованої кенеси в Галичі та здійснити інші заходи.

ДУХОВНІ РОЗДУМИ

Наше слово «святити» співзвучне слову «світити». А в духовному значенні вони тотожні за змістом. Отже, святість – це світло, а світло – це святість. Сам Господь відкрив це словами, якими звернувся до своїх учнів, кажучи: «Ви – світло світу... Так нехай світить перед людьми ваше світло, щоб вони, побачивши ваші добрі вчинки, прославляли вашого Отця, що на небі».

Ще в Старому Заповіті через пророка Єзекиїла Творець запевняв: «Говорить Господь Бог до Ізраїля: «і появлю у вас Мою святість перед очима народів». Отже, святість, як і світло, мусить бути явна. Тільки вона свідчить про Божу присутність, яка запевняє перемогу над ворогами й спасає.

А найбільшою мірою це Боже Світло святості засяяло над людством і усім світом, коли прийшов на землю Син Божий. Він сам засвідчив: «Я – світло світу». Про це істинне світло, яке прийшло, щоб прогнати пільму й судити зло і гріх, проповідували апостоли. І вони, прийнявши Боже світло, високо підняли його багатьом народам. Серед них особливо яскраво світили три Великих Святителі й земних Світочі: Василій Великий, Григорій

ВІДЗНАЧЕННЯ

ДОРОГИ ДО ДЕРЖАВНОСТІ

Заходами Громадського комітету в південно-західній частині Флориди (США) відзначили «День Соборності та Свободи України». Свято відбулося в Українському релігійному та культурному осередку ім. св. Андрія.

На початку українські американські ветерани під проводом Євгена Томашоского та Ігоря Грона підняли американський та український прапори і всі присутні відспівали американський та український гімни.

Голова Громадського комітету, Рома Гуран, відкрила свято й передала ініціативу ведучій ввечера Лідії Білоус, яка подала програму, ілюстровану світлинами з подій в Україні 22 січня та 1 листопада 1918 р., 22 січня 1919 р. та 24 серпня 1991 р.

Ведуча представила проф. Віру Боднарук, голову Товариства української мови ім. Шевченка в США, яка виступила з вітальним словом «Дороги до Незалежності». У промові В. Боднарук нагадала про прагнення українського народу сторіччями бути незалежною державою під проводом гетьманів, державних мислителів і збройних сил.

Величаво й радісно проголосили Українську Народну Республіку в січні 1918 року. Під впливом цих подій у листопаді того ж року проголосили Західноукраїнську Народну Республіку, а 22 січня 1919 року було проголошення злуки всіх частин єдиної України – Галичини, Буковини, Закарпаття і Наддніпрянської України. Це було здійснення одвічної мрії, задля якої жили і вмирили найкращі сини й доньки України.

Але це об'єднання виявилось не тривалим, і невдовзі окремі частини українських

Виступає Віра Боднарук

земель знову опинилися у складі різних держав. Зупинившись на радянській історії, в якій Україну нищили голодоморами і репресіями В. Боднарук нагадала, що у липні 1990 р. Верховна Рада Радянської України ухвалила Декларацію про Державний суверенітет України, а 24 серпня 1991 року ухвалила Акт проголошення Незалежності України, який підтвердив народ на Всеукраїнському референдумі 1 грудня 1991 р.

З приходом до влади Партії регіонів українська держава знову загрожена. Відчувається загроза молодій українській державі. Але, як сказав колишній дисидент, юрист за професією та кандидат на Президента України Левко Лук'яненко: «Вже народилося нове покоління українських політиків і, врешті-решт, воно витіснить старих злодіїв і бандитів».

Проф. Боднарук наголосила, що майбутнє України залежатиме від молодих людей, які народилися в незалежній Україні.

Товариство української мови, Флорида (США)

ДАТА ІСТОРІЇ – В ІСТОРІЮ

КРУТАНИ – ЗАХИСНИКИ ВІТЧИЗНИ

Бій під Крутами 29 січня 1918 року – героїчна сторінка української історії, невичерпне джерело національного духу, символ боротьби за волю й незалежність, приклад самовідданого служіння своєму народові. Крути довели, що боротьба за свободу й незалежність України ніколи не припиниться. Студентська молодь, яка була свідком проголошення 22 січня 1918 року на Софійському майдані Незалежності України, 29 січня в бою під Крутами стала на захист своєї Батьківщини. Вони пішли у вічність як Герої, врятувавши честь і гідність свого народу. У зв'язку

з цим у Бресті визнали Українську Народну Республіку й московські окупанти змушені були залишити територію України.

Учасники мітингу на честь подвигу Героїв Круг вимагають від Президента України, Кабінету Міністрів і Верховної Ради України: перенести День захисника Вітчизни з 23 лютого на 29 січня; повернути до шкільних підручників з історії України героїчну сторінку української історії про бій під Крутами як символ захисту Української Вітчизни. А ще вимагають негайно звільнити з посади міністра освіти Д. Табачника за антиукраїнську діяльність. Лише так побудуємо українську Україну.

Н. К.

ВЕЛИКІ СВЯТИТЕЛІ

Богослов та Іван Золотоустий. Воїстину згідно з Божим Словом вони були великими святителями для світу. Єлей їхнього святого життя ж джерелом яскравого світла. Від його променів багато менших святителів набиралася енергії й передавали цю Божу силу іншим. Та завжди було чимало таких, які ненавиділи це світло. Так, пильма, зло і гріх не сумісні зі світлом, добром і святістю, тому ніколи не змиряються з ними, а тим більше – не полюбляють їх. Сам Небесний Світоч говорив, що люди більше полюбляють темряву, ніж світло.

А сьогодні з великим боєм і жахом можемо спостерігати, як явно й відкрито вся світова пильма піднялася на боротьбу проти Божого світла. Та дивує і лякає те, що навіть служителі світла, які поклоняні передбачати й застерігати, тобто згідно своєї місії оберігати й спасати вірних від підступів лукавого, не роблять цього. Так ми говоримо про світло, яке воно добре і всім необхідне, та не виявляємо, не відкриваємо й не говоримо про хитрощі й напади дуків пільми, які майже безперешкодно і без спротиву оволодівають

і беруть у свій полон все більше людей. Це нагадує лікування, коли лікар гарно, просто, доступно й красномовно переконає хворих у тому, як добре бути здоровим і тому хвалить ліки, а жодного разу не застерігає від можливих небезпек і загроз знову захворіти. Хіба це правильне лікування?

Зрештою, все це – правдиві й сумні знаки нашого часу, які відкрив нам сам Господь. Хіба не дивно, не тривожно і не знаково, що навіть Його заклик до своїх учнів і наступників, який до сьогодні чуємо на богослужіннях у храмах «святитись перед людьми добрими ділами, щобі вони прославляли через це Небесного Отця», є лише сповненням уставу й порожнім звуком. Бо ж немає явного свідчення нашого святителя честності, справедливості, покори, лагідності, приниження (Бог себе принизив, а ми?) в убогості, мирі, злагоді, любові поза храмом.

А шановуючи пам'ять великих святих Василя Великого, Григорія Богослова та Івана Золотоустого, черпаємо з їхніх безцінних наук велику мудрість для боротьби з пільмою. Ревно наслідуймо їхній приклад, користаючи всі їхні застереги проти зла і гріха у собі й тоді самі станемо світочами незгасимого Божого світла любові й святості.

Михайло МЕЛЬНИК, протоієрей

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ «ГАЛИЦЬКУ ПРОСВІТУ»! Передплатний індекс – 91083

АКЦЕНТИ

ЯНУКОВИЧ
НАРВЕТЬСЯ
НА ІМПІЧМЕНТ...

Правозахисник Левко Лук'яненко говорить, що Україні загрожує повзуча окупація Москви

Українська інтелігенція підняла голос на захист Незалежності. Суспільні авторитети оприлюднили звернення до Президента Віктора Януковича «Геть від кремлівського ярма!» («Галицька Просвіта», № 5 – «Готуйся до Майдану»), в якому виступили проти втягнення України у Митний союз – переговори про це з Росією веде нинішня влада, є також намір проштовхнути це питання на Всеукраїнському референдумі. У своєму листі знані політики, письменники, дипломати, вчені, військові, юристи попереджають: спроба відродити новий Радянський Союз закінчиться Майданом-2, який усуне Януковича з посади.

Серед тих, хто підписав звернення до Президента, – Герой України, колишній політ'язень, народний депутат кількох скликань Левко Лук'яненко.

Звернення Народного Комітету захисту України здобуло широку підтримку, – говорить кореспонденту Левко Григорович. – Відіслали його у канцелярію Президента. Не знаю, коли Янукович його прочитає, бо чув, що збирається до Литви чи Середньої Азії. Але думку нашу повинен знати. Мене болить, що робить нині ця відверто окупаційна влада. Терпіти це далі не можна. Інформацію про підготовку референдуму щодо Митного союзу ми неофіційно отримуємо з коридорів влади. Москва бере Україну за шию. Витягла газову карту, погрожує нею, лякає санкціями. А наша влада якась непевна: заявляє про рух у Європу й водночас топчеться на місці. Кожен день правління цієї влади завдає шкоди Україні. Ми стоїмо біля небезпечної межі. Український народ має заворушитися. Не можна байдуже спостерігати, як Москва, в тому числі руками Партії регіонів і комуністів, шляхом повзучої окупації поступово знижує наш суверенітет...

У вашому зверненні є застереження про другий Майдан. Але люди – апатичні, виснажилися від політики. Хто піде на ці «барикади»? І чи піде?

Можливо, народ і втомився. Але, гадаю, коли влада оголосить цей антидержавний референдум (проведуть його, переконаний, так само фальшиво, як вибори), тоді кожен сколихнеться. Йдеться не про якусь другорядну річ, а про збереження державної самостійності, про те, що нас хочуть перетворити у колонію Москви. Отоді на зміну апатії прийде енергійність...

Як люди мали би протистояти всьому антидержавному?

Так само, як у 2004 році, коли народ зненавдив Кучму. Згадайте: коли ця ненависть дійшла до межі, звідусіль до Києва потяглися люди. Збиралися мільйони небаїдух. Все це може повторитися. Своєю діяльністю Янукович веде до того, що терпець людей увірветься. **Координатором цієї сили може стати Народний Комітет захисту України.**

Хочемо формувати широку опозицію. Коли народна ненависть до режиму «дозріє», знайдуться достойні політики, які очолять рух з повалення цієї влади.

Чи знаєте, що Ваше прізвище (як і Бандери, Шухевича) викреслили з підручників історії, з тестів для абітурієнтів вишів? Як ви це сприйняли?

Образа – це емоції. В політиці треба бути холоднокровним. Сприймаю це як черговий крок антиукраїнських сил з наміром виховувати українців у душі малоросів. Вороги нашої державності, запроваджуючи такі підручники історії радянського зразка, хочуть убивати в українців національну свідомість. Це більшовицька, шовіністична політика, спрямована на те, щоб українцям нав'язати думку, що вони – не самостійна нація, а частина російської, «спотворена діалектом». Для цього Кремль і засилає до нас своїх емісарів на кшталт Жириновського...

Побутує думка, що українським демократам нині бракує такого енергійного організатора як Тимошенко...

Справді бракує. Саме тому, гадаю, Янукович не зацікавлений у її появі на волі. Він боїться її. Треба не чекати звільнення політ'язнів, а всіма силами, способами чинити опір цій владі.

Розмовляв **Іван ФАРИОН** (За «ВЗ»)

ПОЗИЦІЯ

МОВА І ЗАКОН

Мені доводилось аналізувати чимало проектів закону про порядок застосування мов в Україні. Проблема мови була і є темою моєї багатолітньої громадської діяльності. Івано-Франківська «Просвіта» видала мій практичний коментар першого Закону про мови. Якби мовне питання вирішилося як відновлення історичної справедливості, це внесло б такий потужний конструктив у життя суспільства, що всі сьогоднішні непорозуміння зникли б самі собою і жити в такій державі стало б багатоміліардно зручніше, приємніше й замочніше.

Отже, текст має бути прийнятним для всього суспільства, який би агітував сам за себе всупереч критиці теперішньої більшості. Ба більше, одночасно з реєстрацією законопроекту вся інформаційна потуга опозиції і поведінка кожного опозиціонера повинна щодня й щогодини переконувати суспільство у тому, що такий закон потрібен і насправді вибудовує заповіді інформаційної єдності сильного суспільства, сильної держави. Політики повинні знайти переконливі аргументи за те, що інформаційно мобілізоване суспільство – це єдиний спосіб самозахисту від сучасної колонізації і виступи сильними світу цього. А пропаганда ідеального мовного закону може відбуватись тільки разом з потужним просвітництвом на предмет інформаційної безпеки народу.

Російська держава таку потужну позитивну пропаганду здійснює і водночас хтось платить інформаційним кілерам, які щодня переконують українців у протилежному. Тому в проекті позитивного мовного закону головне – мотивація до застосування тієї чи іншої мови у тих чи інших ситуаціях. А ще важливіше – організувати грамотне, спо-

дійне і логічне пояснення народові мети врегулювання порядку застосування мов саме цим законом. Чи має законопроект від опозиції сильну мотиваційну формулу? Старий Закон про мови в УРСР таку мотивацію мав. Його преамбулу не зайве нагадати, опустивши стосовно СРСР:

«Українська держава визнає життєдайність і суспільну цінність усіх національних мов і беззастережно гарантує своїм громадянам національно-культурні та мовні права, виходячи з того, що тільки вільний розвиток і рівноправність національних мов, висока мовна культура є основою духовного взаєморозуміння, культурного взаємозбагачення і зміцнення дружби народів.

Українська мова є одним із вирішальних чинників національної самобутності українського народу.

Українська держава забезпечує українській мові статус державної з метою сприяння всебічному розвитку духовних творчих сил українського народу, гарантуванню його суверенної національно-державної майбутності.

Виховування у громадян, незалежно від їхньої національної приналежності, розуміння соціальної значущості української мови як державної в Україні – обов'язок державних, партійних, громадських органів і засобів масової інформації республіки. Вибір мови міжособового спілкування громадян України є невід'ємним правом самих громадян».

З написаного ще за УРСР виходило, що українська мова як державна працює на творчу ініціативу народу, в тому числі господарську, на гарантію побудови в Україні суверенної національної держави. На утвердження державної мови спрямовувались усі

політичні, громадські, державні структури й засоби інформації. Відразу ж після ухвалення закону чесні партфункціонери кинулись було його виконувати й заговорили українською, аж поки вищі функціонери не остудили їхній ентузіазм, змусивши до першого акту правового нігілізму. В ті часи не виконати закон було неможливо, а фальшиво тлумачити закони і Конституцію тоді ще не вмівли.

На жаль, преамбула законопроекту від опозиції потрібної мотиваційної сили не має. Її текст сирий і захарашений численними посиланнями на взірць рішень Конституційного Суду, Венеціанської комісії і статей Хартії міноритарних мов. Подібні додаткові й дрібні, які не стосуються суверенної самобутності українського народу, аргументи годяться хіба лиш як захист від критики тих, яким байдуже будь-які аргументи. А чесний закон про застосування мов призначений не для вдалої політичної полеміки, а для об'єднання суспільства, творення сильної національної держави як запоруки добробуту, свободи самобутності й захищеності власних інтересів від зазіхань сильних світу цього.

Цей закон Конституція визначає як основоположний і єдиний у царині застосування мов, тому в преамбулі й окремою статтею важливо наголосити на тому, що всі інші закони повинні безумовно узгоджуватися з цим законом. Але ще до його внесення на розгляд опозиція має організувати потужне громадське обговорення мовного законопроекту в пресі й соціальних мережах, а найкраще – на спеціально створеному для цієї мети, захищеному від тролінгу сайті. Й вести доти, доки не визріє позитивна громадська думка. Масове обговорення, якщо воно буде грамотним, упевненим і спокійним, багато кого з українців змусить задуматися над тим, навіщо вони в Україні і чи двадцятим є питання державної мови.

Володимир ФЕРЕНЦ

ОТАКОЇ!

ДОКЕРУВАЛИСЯ...

«Ми дійшли до межі. Що це за країна у 45 мільйонів, яка нічого не виробляє з легкої промисловості? У кожного з нас, які тут сидять, костюми – імпорتنі, сорочки – імпорتنі, краватки – імпорتنі, взуття – імпортне. Куди далі їхати? Приїхали вже...?», прем'єр-міністр Микола Азаров – про те, що слід поставити бар'єри перед засиллям імпоротної продукції на вітчизняному ринку... А хто ж керує?»

ГРОМАДСЬКА ДІЯ

Чотири місяці тому при облдержадміністрації утворили громадський антикорупційний комітет.

Нині вже можна вести мову про перші кроки. Отож наша розмова з головою цієї громадської організації Василем Тинкованом.

Василію Пантелеймоновичу, яким чином була організована робота комітету?

Насамперед про діяльність комітету ми широко повідомляли населення краю. Отримання необхідної інформації для нашої роботи здійснювалося через безпосередній контакт із громадянами, представниками колективів підприємств, установ і організацій. З цією метою був організований прийом громадян у другий понеділок і третю п'ятницю місяця в приміщенні приймальні облдержадміністрації та у кожному районі. Координувала дії постійно діюча робоча група з восьми осіб.

З якими найбільш характерними питаннями зверталися люди і чим вдалося їм допомогти?

За вказаний період у громадський антикорупційний комітет при облдержадміністрації звернулося біля сотні осіб. Найбільш характерні проблеми – труднощі у вирішенні земельних питань, забудови населених пунктів, вилучення заставного майна, порушення прав громадян у процесі судочинства тощо.

Враховуючи нетривалий час роботи комітету, значна частина заяв, звернень знаходиться на розгляді. При цьому прослідковується формальний підхід до розгляду заяв і звернень громадян, що в окремих випадках має ознаки корупційних дій з боку керівників державних виконавчих та контролюючих органів. Так, зокрема по вул. Незалежності, 87 Івано-Франківська при будівництві 9-поверхового будинку із грубим порушенням архітектурно-будівельних норм підприємець Н. Качур замурував вікна квартири 25 на третьому поверсі, де мешкає сім'я громадянина Михайла Тимофійовича Винничука. Справа з проблемою М. Т. Винничука тягнеться

ЖИТИ
ЧЕСНО

з 2010 року, інспекція державного архітектурно-будівельного контролю в області протягом двох років на звернення гр. Винничука відповідала формальними відписками, не надавала належної оцінки фактам незаконного проведення будівельно-монтажних робіт при спорудженні вказаного вище будинку. Тільки на запит громадського антикорупційного комітету при облдержадміністрації названа інспекція повідомила, що розпочала переговорний процес із заявником з метою досягнення компромісного рішення. Відписками відповідає й Івано-Франківський міськвиконком, який надав дозвіл на будівництво споруди.

Аналогічні порушення законодавчих і нормативних актів щодо порядку забудови допускаються при спорудженні інших об'єктів в Івано-Франківську, зокрема по вул. Мазепи, 35 А та Незалежності, 37.

Із порушенням законодавства України виконавча служба вилучила й реалізувала практично через приватну структуру, яка заробила на цьому 10 000 (десять тисяч) грн. дві квартири у гр. Ніні Іванівні Янко. У розгляді Івано-Франківським міським судом дії нотаріуса були визнані незаконними незважаючи на висновок Міністерства юстиції України та Ухвалу Верховного Суду України. Незрозуміла у цих випадках позиція прократури, що на звернення громадян отримали формальні відписки державних структур і залишені без відповідного реагування.

Також відділ примусового виконання рішень Мініюсту в Івано-Франківській області допускає зневажливе ставлення до надання послуг юридичним особам. У листопаді 2012 р. керівництво Аграрного науково-дослідного інституту звернулося до комітету із заявою про надання допомоги у розблокуванні їхніх рахунків у банках області, заблокованих Постановою відділу примусового виконання рішень за борги інституту. Не зважаючи на те, що інститут розрахувався з боргами перед державою і неодноразово порушував клопотання перед відділом примусового виконання рішень, останній тривалий час не розблокував ім рахунки. Після нашого втручання питання вирішене позитивно. Але інститут поніс збитки на суму близько 400 тис. грн., несвоєчасно виплачувалася працівникам заробітна плата, порушений виробничий ритм наукової установи.

І таких фактів, а особливо щодо вирішення проблем пересічних громадян, дуже багато.

Характерним для територіальних органів виконавчої влади й органів місцевого самоврядування є їхнє втручання в господарську діяльність суб'єктів підприємництва. Зокрема, регіональне відділення Фонду державного майна, в обов'язки якого входить контроль за своєчасною і повною сплатою коштів за орендоване майно, втручається у іншу діяльність, перевіряє ще й правильність торгівлі підкацизними товарами, санітарний стан тощо.

Можна навести ще багато прикладів нефахового амбіційного ставлення до проблем людей, з якими доводилось стикатися в роботі комітету.

Дякую за розмову, а наших громадян запрошую звертатись до громадського антикорупційного комітету при облдержадміністрації, щоб разом долати корупцію.

Контактний телефон: **(0342) 55-19-06.**

Розмовляла **Михайлина БОДНАР**, член НСЖУ

ВАРТО ЗНАТИ

**ТА НЕ ДРУГІ МИ І НЕ ТРЕТІ...
МИ — ПЕРШІ НА ЦІЙ ЗЕМЛІ**

Яксь гр. Т. Маслова з населеного пункту Добропілля Донецької області в газеті «Голос України» від 09.11.2012 р. у своєму листі «Грамотна мова звучить з вуст одиниць» принижую українську мову й нахабно ображає український народ, називаючи нашу українську мову «діалектом, що склався протягом багатьох століть». Цим вона підтримує ганебну концепцію російських шовіністів, які по-валуєвськи твердять, що «никакого особенного малоросійського языка не было, нет и быть не может», і що українська мова є тільки діалектом російської.

Це абсурд, який би не варто подавати поважному виданню, бо українська мова є однією з найдавніших мов людства. Про це пише російський вчений Михайло Красуський у науковій роботі «Древность малоросійского языка»: «Занимаясь долгое время сравнением арийских языков, я пришел к убеждению, что малоросійский язык не только старше всех славянских, но исключая так называемого старославянского, но и санскритского, греческого, латинского и прочих староарийских».

М. Красуський пише далі: «Не будем удивляться и нашим родным эрудитам, для которых малоросійский язык почти не существует... костью арійских племен была не Средняя Азия, но так называемая Сарматская долина, или Славянская; следовательно, на этой равнине по настоящее время ЖИВУТ Малороссы... а так как культура (цивилизация) мало повлияла на малоросійский язык, то не удивительно, что он сохранился более других...»

Если когда-нибудь нескоро осуществится мысль о всеобщем

славянском языке, то малоросійский первый перед всем имеет на это право, так как это язык коренной, и потому-то все славянские племена лучше его понимают, нежели другие... все сказанное мною, кажется, не позволяет усомниться в том, что как малоросійский, так и русский (преимущественно народный) языки развились самостоятельно... и что первый из них, господствуя в центре славянского мира, наименее между всеми старыми и новыми арийскими подвергся искажению».

Крім того, необхідно знати, що в Парижі 1934 року відбувся конкурс мов за семантикою (смысловим значенням) і словниковим запасом. Тоді перемогли три мови: фарсі, французька і українська, а «великий, могучий язык» навіть не увійшов у десятку мов світу. В 1991 році аналогічне оцінювання мов провела ЮНЕСКО. Українська мова знову увійшла в трійку найбагатших і досконаліших мов, російська ж мова знову опинилася на старих позиціях.

Знаменитий лінгвіст Мілош Вернггард за мелодійністю визначив три мови: італійську, іспанську і українську.

Звертаємо увагу, що в англійській енциклопедії в статті «Англійська мова» професор Річард Вілсон пише: «Англійська мова походить від мови, яка панувала на півдні Русі». Тобто на українській території.

Щодо подібних знавців як авторка, то що з них візьмеш — шовіністи. Але журналістам афішувати, що вони — неукі — прикро.

Василь ШПИЦЕР,
кандидат технічних наук,
член Ради Галицької «Просвіти» (м. Львів),
Петро ШЕРМЕТА,
член-кореспондент УНГА та інші

ТАК ДУМАЮ

Більшість українців вважає, що наша держава почалася від Володимира Великого або зі змагань Богдана Хмельницького. Тому читачі газети звертаються до редакції з проханням друкувати матеріали про праісторію України й показувати, що нашої історії, як засвідчили останні дослідження в Карпатах, — більше 32 тисяч років.

А Росія почалася від Петра І, який вкрав нашу назву Русь.

Хочемо, щоб кожен українець знав, що ми й росіяни — це не «єдиний народ», а різні народи. Вони — суміш монголо-татар та угро-фінів, а ми — арії, і, як ствердив нещодавно один із американських президентів, — «найстарша нація на планеті». І маємо тим гордитися. Ось така правда, москалі!

І вкотре не попадає на москальські вигадки від Путіна до Жириновського й не упасти в їхні ведмежі обійми. Адаже так звана спільна історія — завдовжки в чотири століття переконливіша за всі байки лідерів теперішньої Росії. І тишити те, що українська молодь це розуміє і виявляє свою любов до цих обіймів киданням у морди Табачника чи Жириновського букетів, квашеної капуста...

Більшість сучасних українських істориків вказують, що українській державності — півтори тисячі років. Останнього з киевичів Аскольда у 882 р. вбив новгородський прихोдець Олег. Інші твердять, що наша держава почалася із VII століття до Христа. Юрій Канигін стверджує, що суперечкам про те, хто і коли заснував Київ, не буде кінця, тому що мовиться про абсолютно особливе історично-багатобачне функціональне «вічне» місто, подібне до Єрусалима. Він, на жаль, помиляється стверджуючи, що наші предки пішли з Півночі (Соловків)... Адаже відомо, що більшість отої «прародіни» була сто тисяч років під четвертим льодовиком. Тому ця частина території вже була заселена правдами господарями з Подільсько-Карпатських висот у період четвертого потепління, про що свідчить мапа трипільської культури в книзі Івана Кузича-Березовського.

Як відомо, в 1897 р. археолог Вікентій Хвойка відкрив неподолані міста Трипільля Київської області багату й розвинену культуру хліборобів — наших далеких пращурів, котрі жили у величезних селищах або первісних містах, яких не знав жоден інший народ світу.

Розкопки трипільських поселень в Україні тривають і нині. Вже відкрили більше двох десятків трипільських міст. Але найбагатші знахідки виявили на Тернопільщині ще за часів Польщі — понад 35 тисяч, у тому числі керамічні глечики з унікальними розписами. Нині вони зберігаються в Краківському музеї.

ХТО МИ... І З КИМ ПІДЕМО?

Щодо питання створення світу за Біблією в 5508 р. до Христа, то слід зазначити що 21–22 березня 2013 року виповнюється 7521 рік від початку другого літочислення на нашій Прукраїні, тобто від початку другого праукраїнського (Трипільського) календаря, що діяв в Україні до 988 р., до прийняття християнства. Аразом з тим стверджують, скільки років і нашої рідної Прукраїні. До 5508 р. після Христа наші предки жили за первісним календарем, створеним на основі місячного циклу. Той календар виявили українські археологи Іван Підплічко та Іван Шовкопяк у с. Мизин на Чернігівщині. Серед інших знахідок була статуетка зі збереженням двадцяти зразків прадавніх тризубів. Учені встановили вік знахідок — 20 тисяч років.

Проте найголовнішим об'єктом уваги археологів і нашої праісторії залишається селище Королеве на Закарпатті, яке ще не все розповіло про життя народу мільон років тому. Адаже Карпатсько-Подільський кряж — це та частина нашої праукраїнської землі, яку впродовж останнього мільйона років жодного разу не вкривало льодовиком кригою і не затоплювало.

АКЦІЇ

**ЇХНІЙ ПОДВИГ —
ГЕРОЇЧНИЙ СПАДОК**

На початку 20-их років минулого століття студентство започаткувало всенародний культ Героїв Крут. Крути не стали датою поминок, а джерелом натхнення у поступі до волі.

Члени військово-патріотичного об'єднання «Україна молода», члени товариства «Молода Прусвіта» Бурштинської ЗОШ I–III ст. № 3 26–28 січня побували у Києві з місією вшанування пам'яті Героїв Крут на Аскольдовій могилі та у школі № 207 м. Києва (школі козацько-лицарського виховання) й представили літературно-музичну програму: «Героям-крутянцям сплітаємо вдячності вінок...»

З трепетом сприйняли виступ гостей учні 5–11 класів цієї школи. Директор закладу О. Г. Белкіна сказала: «Галицька молодь є прикладом патріотичного духу і натхнення».

Київським ровесникам сподобалися виступи Петра Мосяка — отамана школи, прекрасного декламатора, ведучого, чудового організатора; студента Бурштинського коледжу Миколи Федорюка, учня школи Павла Семегена. Бурштинці зачарували слухачів піснями, виконаними під гітару.

Біля могили героям Крут делегація школярів і вчителів, священник прочитали молитву й поклали вінок: «Від молоді Галицького району Івано-Франківської області». А ще виконали Гімн України. «Ця подія запам'ятовується на все життя, адже я так багато дізнався про славних патріотів України, які залишили у спадок дух волі, незалежності нації», говорить наймолодший учасник патріотичної місії, учень 7-А класу Ігор Веренчук.

Анастасія ШЕВЧУК,
учениця 9-Б класу Бурштинської
ЗОШ I–III ст. № 3

ДОЛІ

*Життя — це на Голгофу путь,
З важким хрестом —
важка дорога,*

*Тебе на ньому розіпнуть,
Як злодія або як Бога...
Степан Коляджин*

УЧИВ ПИСАТИ ВІДОМИХ, ЗАЛИШАЮЧИСЬ НЕВІДОМИМ

Минуло 111 років від народження нашого видатного земляка, мислителя, літературного критика, поета, перекладача, письменника, редактора багатьох відомих творів світової літератури — Степана Юрійовича Коляджина.

Далекого 1902 року у маленькому селі Яворові, що на Долинічині, в сім'ї Олени та Юрія Коляджинів народився хлопчик Степанко, який був п'ятою дитиною. Доля розпорядилася так, що вже учотиріччю Степан залишився без матері, але з-поміж менших хлопчик вирізнявся допитливістю й гострим розумом.

Опанувавши бездоганно основи наук в Яворівській однокласній парохіальній школі, він вступає у початкові класи Долиньської гімназії, в якій вчиться легко й охоче. В цей час Степан на ниві знань допомагають талановиті вчителі-філологи, Євген Миколайович Коляджин, суддя-просвітитель Долинського повіту, вони запалюють іскру любові до всього українського. Адаже драматичне й важке життя хлопця (дев'ятирічним працює наймитом у шаба, літні вакації з 1911 по 1921 рр. — на заводах Західної України, Кубані, в м. Краснодар — змашувальником коліс та прокатником вагонеток) вносить корективи у розуміння сутності людського буття.

«Таланту іскра Божа погаснуть може у мені. В одній людині може, але в народі — ні», — розмірковував юний гімназіст.

За спогадами Анни Ільницької (племінниці С. Коляджина), «вуйко Стефан дуже бідувати, коли вчилися в Долинській гімназії. Часто не було що дати дитині на обід. Сиротина понапихає в кишені сушенець, яблуко і з тим удосвіта йде пішки аж у Долину. А дорогою з гімназії зморений, зголоднений, повертав у город до стрийки Василька, щоб хоч чимось втамувати голод...» Надзвичайні здібності до історії, мов і літератури висвітлював у ранніх творах, оповідках, віршах.

Хвиля Першої світової війни сприяла зустрічі з Кубанськими козаками, які окопалися в Яворові й котрі взяли під опіку хлопця. А згодом допомогли влаштуватися у Єкатиринодарське вище початкове училище, де він навчається з 1916 по 1918 рік. Зберігся атестат, у якому можна побачити успіхи хлопця. З 1918 по 1920 рік С. Коляджин — учень Єкатиринодарського 4-класного реального училища, яке закінчує на відмінно.

З 1917 року Степан Коляджин — працівник профспілки. Проходить шлях від діловода — інспектора праці до секретаря обласного правління профспілок «Нарпита». Працює у профспілках займається до 1928 року. Відомий факт, що у всіх документах вказує, що він — «біженець з Галіції, син селянина, безпартійний, профспілковий активіст». У тодішні часи, коли тоталітарна система позбавляла походження, віри, належності до нації, Степан Юрійович, завдячуючи своїм здібностям, розуму, працелюбивості, скромності, толерантності досяг поважного до себе ставлення. Починаючи з 1917 року розпочинає літературну творчість, друкується у провінційних газетах.

З 1921 року займається творчою літературною працею, пише вірші, критичні статті, п'єси, перекладає вірші й прозу з української та білоруської мов. У ранній поезії бачимо тугу за батьківщиною, відчуття самотності, рефлексії про пережите перше кохання, філософські роздуми про сутність теперішнього і майбутнього. Вроджений потяг до знань спонукають до навчання. Хлопець стає студентом Ленінградського державного університету ім. М. В. Ломоносова (факультет мови й літератури і матеріальної культури, літературний відділ, слов'янський цикл, спеціальність «редакційна справа»). Розвантажуючи уночі вагони, Степан на зароблені гроші збирає книги з творами

світової класики, тут, можливо вперше, читає повний «Кобзар» Тараса Шевченка. Згодом напише:

*Придбав собі «Кобзаря»,
Читаю «Тополю».*

*Боже милій, та це ж я,
Та це ж моя доля.*

Закінчивши університет на відмінно й досконало оволодівши вісьмама слов'янськими та німецькою мовами, впродовж 1926–1928 рр. проходить практику і стажування у літературно-художньому відділі в Москві.

Видавничка біографія розпочинається у 1928 році на посаді редактора. В Держлітвидаві працює редактором поезії, масової літератури, редактором-консультантом і відповідальним секретарем літконсультації (до 1936 року штатно, а з 1936 по 1943 рік позаштатним консультантом у Держлітвидаві). Його редакційне перо торкалось видання журналів «Пламя», «Октябрь», «Красноармеец». Згодом консультант з дитячої літературної творчості в Центральному будинку художнього виховання дітей в РРФСР і в газеті «Пионерська правда».

Слід зазначити, що залишаючись безпартійним Коляджин досягнув високої поваги й статусу в чужому йому суспільстві і з 1943 по 1945 рр. працює у штаті видавництва «Мистецтво» на посаді старшого редактора відділу сатири і драматургії. За сумлінну роботу неодноразово удостоєний багатьох подяк, а у 1961 році нагороджений малою срібною медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні».

Не полишає і власної творчості — пише для ленінградських і московських газет і журналів, активно співпрацює з радіо. В 1930–1944 рр. у співтворстві з Всеволодом Лебедєвим створює більше десятика п'єс, які ставлять на сценах московських і провінційних театрів. «Загони» виходять окремою книгою у Держлітвидаві, а «Лавина», «Третя лента» друкує видавництво «Мистецтво».

Мав задум щодо видання своїх творів в Україні, але ці плани перекреслила війна. Під час бомбардування всі рукописи, чернетки творчої бібліотеки письменника згоріли — залишили попіл. А сам Степан Юрійович учілив, хоч здоров'я було підкошено. Але він працює, коректує твори М. Шолохова, В. Некрасова, С. Михалкова, Н. А. Булгакова, В. С. Коротаєва, М. Ісаковського, болгарина Святослава Мінькова, Георгія Кіркова, Івана Вазова. Про це свідчать вдячні листи від них.

З листа Булгакова дізнаємося, що збирався С. Коляджин написати мемуари про літераторів 1920-их років. На жаль, цей задум не здійснився. Та С. Коляджин багато перекладав, зокрема, російською мовою творів Лесі Українки «Лісова пісня». Він є серед перекладачів двотомної «Антології української поезії», що побачила світ у 1958 році у Москві. Вражає переклад російською мовою поезій Павла Тичини «На Аскольдовій могилі», «Слово про рідну матір», «Скорбна мати», Максима Рильського «Благословення...», «Любят Україну», Сосюрі. Степан Юрійович причетний до видання книги «Українські повісті і розкази» в трьох томах. Не можна не згадати переклади Михайла Коцюбинського, Архипа Тесленка, Марка Черемшини, Ольги Кобилянської, Василя Стефаники й інших. Розум мислителя, коваля мистецької кузні слова залишив добрий професійний відбиток на багатьох виданнях, зокрема, «Тихий Дон» Михайла Шолохова.

Величний вогонь гордості мав би запалати у серці кожного українця 6 січня — це дата народження великого генія, носія високого професіоналізму, мудрості, яка притаманна тільки митцям справжнього мистецтва слова. Та прикро, що сьогодні українці не цінують належно внесок, який зробив у мистецтво слова наш видатний земляк — Степан Юрійович Коляджин.

Ольга ТЕРЕШКУН,
членкиня «Молодї Просвіти»

ПОСТАТЬ

СПІВАК, КОМПОЗИТОР, ДРАМАТУРГ

Минає 200-річчя від народження визначного українського співака, щирого товариша Тараса Шевченка, Семена Гулака-Артемівського

Народився 4 лютого 1813 р.

у Київській (нині Черкаській) області в м. Городище в сім'ї священика. У 1824–1830 рр. навчався у Київському духовному училищі, а з 1835–1838 рр. – Київській духовній семінарії.

Як людину з рідкісним голосом композитор М. Глинка запрошує його у Петербург до придворної капели. Знайомить із видатними діячами мистецтва. Свою вокальну майстерність удосконалював у Італії. Як оперний співак дебютував 1841 року у Флорентійському оперному театрі. Повернувся в Росію 1848 року.

Визначальною подією було знайомство з Тарасом Шевченком. Ще 1838 року Гулак-Артемівський дізнався, що у Брюллова навчається малярства талановитий українець, якого викупили з кріпацтва. Так зустрілися два молоді українські щедно обдаровані Богом таланти – майбутній славістичний співак і композитор та геніальний поет, художник – Гулак-Артемівський і Шевченко.

Відомо, яку роль відіграли мудрі земляки – Сошенко і Гребінка – в долі Шевченка. Тоді у російському Петербурзі збиралася група визначних українців – Шевченко, Гулак-Артемівський, Гребінка, Сошенко, Остроградський, Кухаренко та інші, які не забували рідний край, мову, народ. У своїй опері Гулак-Артемівський напише:

*Рідний край ми споминаєм,
Що за тихим за Дунаєм.
За тобою, Україно,
Вік ми будемо тужити.*

Чи:

*Там за тихим за Дунаєм
На землі є Божий рай,
Ми туди, туди бажаем,
Де наш рідний край.*

Гулак-Артемівський виступав у провідних оперних партіях. 1851 року зробив першу спробу в галузі драматургії, скомпонувавши інтермедію «Українське весілля». Наступного року поставив власний водевіль «Ніч напередодні Івана Купала», де виконував пісню «Гуде вітер в полі» (муз. М. Глинка, сл. В. Забіли).

Гулак-Артемівський – автор музики до драми «Кораблестроїтники», романсів, пісень «Стоїть явір над водою» (присвяченої Тарасові Шевченку), «Спати мені не хочеться» та ін. У 1862 р. створив ліричну оперу за власним лібрето «Запорожець за Дунаєм». Партію Караса співав сам автор. Опера йшла у Великому театрі в Москві. Згодом цензурою заборонена. На українській сцені поставлена М. Кропивницьким 1884 року у трупі М. Старицького. Гулак-Артемівський навіть склав «Статистико-географічні таблиці міст Російської імперії». Але належно так і не був поцінований. Така гірка доля українських талантів бездержавної нації.

Богдан СУШЕВСЬКИЙ

ЛЮДИ НАШОГО КРАЮ

ВИДИНІВСЬКИЙ ФЕНОМЕН

Видавництво «Місто-НВ» зробило добрий подарунок вчителям музики, численним вихованцям унікального педагога, автора методики формування абсолютного слуху, музиканта з Видинова Василя Олексійовича Куфлюка, видавши книгу про нашого знаменитого земляка.

Автор Дзвіна Гусар скрупульозно збирав відомості про людину, сповнену щирого прагнення бути вчителем, який усе життя присвятив вихованню в дітей любові до музики й удосконаленню своїх музичних здібностей. Серед його вихованців ті, ким гордиться Україна: Ганна Олексіївна Фроляк-Гаврилець – професор, композитор; брати Мирон і Тарас Миронюки – диригенти; піаністи Богдана Фроляк, Олександра Берлад, Юрій Мойсяк; баяніст Петро Харук... Всіх і не згадаєш, адже видинівські діти охоче опановували музичну грамоту й любили директора школи, послідовника педагогіки Януша Корчака. А скільки звідусіль приїздило охочих осягнути школу Василя Куфлюка, який займався з ними під час канікул...

Авторка присвятила своє дослідження 100-річчю Вчителя, який народився 25 січня 1912 р., а 19 жовтня 1999 р. його велике любляче серце, яке завжди було у творчому пошуку, завмерло. Але донині звучать виплекані ним голоси і збагачують культуру його вихованців, які увібрали від вчителя і любов до життя, музики, свого краю, і високу культуру.

На презентації книги у світлиці обласної універсальної бібліотеки ім. І. Франка виступали авторка, науковці й чудовий ансамбль з Видинова – рідного села Вчителя. Живуть традиції хорошого, ансамблевого співу, інструментальних оркестрів, які започаткував і плевак Василь Куфлюк. І мода на них не минула.

Заходьте до бібліотеки і почерпніть натхнення з доробку нашого земляка, випускника Львівської, Варшавської консерваторій, Чернівецького університету, який не облаштував сімейне гніздячко, але виводив сотні музикантів і чудових людей.

Любов ЗОРІНА

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

ЛЮТИЙ

(Закінчення. Поч. у № 5)

21 ЛЮТОГО

Міжнародний день рідної мови.
75 років з дня смерті у Львові Тита Войнарівського (1856–1938), діяча УГКЦ, економіста, видавця, громадсько-просвітнього діяча, одного з засновників хліборобської школи у Милуванні, голови товариства «Сільський господар» (1929–1935).

22 ЛЮТОГО

120 років від дня народження Теодора Мартинця (1893–1939), сотника УГА, члена Центрального військового комітету, репресованого органами НКВС 1939 р., уродженця с-ща Богородчани.

23 ЛЮТОГО

70 років з часу остаточної ліквідації фашистами Станіславського гето, в якому загинули десятки тисяч євреїв.

25 ЛЮТОГО

День народження Лесі Українки (1871–1913), великої української поетеси, громадської діячки.

26 ЛЮТОГО

125 років від дня народження Авксентія Бойчука (1888–1971), доктора богослов'я, з 1923 р. – ректора і професора Станіславської духовної семінарії УГКЦ, після закриття якої у 1945 р. був репресований.

100 років від дня народження Олександрі Копач (Яворської) (1913–1998), українсько-канадської письменниці, літературознавця, голови Комітету українознавства в Управі НТШ Канади, уродженки м. Городенка.

80 років від дня народження Любомира Гузара, єпископа Української Греко-Католицької Церкви, кардинала Католицької Церкви; з 28 січня 2001 року – Верховного архієпископа Львівського, з 25 серпня 2005 року по 10 лютого 2011 року – Верховного архієпископа Києво-Галицького – предстоятеля Української Греко-Католицької Церкви.

Підготував Петро АРСЕНИЧ

КОНКУРСИ

ЗАДЛЯ РОЗВОЮ КРАЮ

**УМОВИ КОНКУРСУ
на здобуття премії
імені Марійки Підгірянки**

Премію присуджує обласне об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка за праці в галузі філології, фольклору й етнографії та мистецтва, за вагомих внесок у національну духовну скарбницю. Для заохочення до пошуку науковцям, учителям, студентам, учням вручаються Дипломи лауреата премії імені Марійки Підгірянки.

Встановлення цих премій продиктоване прагненням активізувати роботу тих, хто працює над науковими розробками, які стосуються становлення національної освіти, відродження і впровадження різних видів українського національного мистецтва, ремесел і промислів, поглиблення фольклорно-етнографічної діяльності в системі середньої та вищої освіти.

До участі в конкурсі на здобуття премій допускаються індивідуальні монографії чи серії наукових статей, мистецьких творів різних жанрів авторів, котрі проживають в Україні та поза її межами. Час опрацювання роботи (публікація, виступ на конференції тощо) до подання її на конкурс повинен становити не менше шести місяців і не більше двох років.

Творчі роботи до участі в конкурсі мають право рекомендувати правління районних, міських, територіальних та обласних об'єднань товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка за поданням первинних осередків. Для визначення вагомості рекомендованих робіт створюється фахова комісія, яку затверджує Правління ОО ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка. Роботи, відібрані фаховою комісією, представляють Правлінню обласного об'єднання для преміювання авторів-лауреатів.

Конкурсні роботи повинні подаватися зі стислою анотацією, довідкою про автора, витягом з протоколу обговорення-рекомендації первинного осередку і відповідного об'єднання товариства на розгляд Правління обласного об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка **до 5 квітня.**

Надсилайте творчі роботи за адресою:
**м. Івано-Франківськ,
вул. М. Грушевського, 18,
ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка**

НА ПРЕМІЮ ВІДОМИХ ЖУРНАЛІСТІВ

Секретаріат Івано-Франківської обласної організації Національної спілки журналістів України підтримує ініціативу ветерана журналістики, колишнього багатолітнього генерального директора ОДТРК, заслуженого журналіста України Романа Андріяшка щодо проведення щорічного творчого конкурсу серед молодих журналістів на премію відомих журналістів Прикарпаття. Затвердили Положення про конкурс і склад його журі.

Такий конкурс запроваджений, щоб відзначити творчі набутки молодих журналістів, які професійно і публіцистично висвітлюють події, що відбуваються в економічній, соціальній, культурній сферах і в суспільному житті, порушують у своїх публікаціях, теле- і радіорепортажах актуальні для громадськості проблеми.

Секретаріат обласної Спілки сподівається, що це творче змагання сприятиме вдосконаленню журналістської майстерності, поширенню найкращого досвіду роботи знаних журналістів краю.

На здобуття премії відомих журналістів Прикарпаття – за 2012 рік це буде премія секретаря і члена правління обласної Спілки, заслуженого журналіста України Романа Андріяшка – приймаються оприлюднені впродовж попереднього року в засобах масової інформації публікації: публіцистичні виступи, нариси, статті, кореспонденції, фотознімки, радіо- і телевізійні сюжети, фільми. Премія становить тисячу гривень. На її здобуття можуть висуватися кандидати, які працюють у засобах масової інформації не більш як п'ять років.

Висунення проводитиметься творчими спілками, редакціями ЗМІ та видавництвами, громадськими організаціями культурно-мистецького спрямування, навчальними закладами.

Матеріали на здобуття премії подаються **до 15 квітня** і надсилаються з поміткою «На конкурс молодих журналістів» на адресу офісу Івано-Франківської обласної організації НСЖУ по вул. Січових стрільців, 25 в Івано-Франківську.

ЗНАЙ НАШИХ

З КОЛЯДОЮ ДО СТОЛИЦІ

В часі Різдвяних свят група колядників із села Криворівня Верховинського району побувала в столиці нашої держави. Як повідомив сільський голова, він же голова «Просвіти» району, Василь Зеленчук цюмою сприяли фонд імені Андрія Шептицького і товариство «Гуцульщина» у Києві.

З розповідями про це світле свято, колядами, віншуваннями вони побували у Києво-Могилянській академії, Посольствах США й Ватикану, мистецькому центрі імені Леся Курабса, у резиденції блаженнішого Святослава та банку «Хрещатик». З ними перебував і місцевий парох Іван Рибарук.

У перебігу Різдвяних свят група колядників з Криворівні й музикантів з Верховини, об'єднавшись у мистецьку групу «ЯРА» зі святковими програмами також їде у Нью-Йорк. Вже п'ять років вони підтримують тісні стосунки з тамтешнім театром «Ля-Мама», яким керує українка за походженням Вірляна Ткач. Ось так полум'я різдвяної свічки єднає українців світу.

Михайлина БОДНАР,

завідувачка культурно-масової роботи

НЕЗАБУТНІ

СЛОВО ПРО ВЕТЕРАНА

Василь Іванович Найда народився в селі Свистільники (нині – Світанок) на Рогатинщині в родині селянина 24 лютого 1914 року в багатодітній родині. Батько Іван Найда в січні 1914 р. поїхав на заробітки на копальні Америки. В зв'язку з початком Першої світової війни повернувся додому лише в 1922 р. Все господарство, хата були зруйновані війною. Батько купив землю і в 1926 році посилав молодшого сина на навчання до Рогатинської гімназії. У старших класах хлопець співає у хорі «Боян» при «Просвіті», яким керують батько і син Ставничі. Перед Другою світовою війною вступає на навчання у Львівській сільськогосподарській інститут на лісотехнічний факультет, який закінчує 1949 року.

В 1938 році на роковини Тараса Шевченка в «Просвіті» український хор, в якому брав участь, заспівав «Ще не вмерла...» й Василь після виступу був заарештований. Але хор не покинув. У час діяльності УПА нелегально виконував пісні січових стрільців, повстанців, був зв'язковим під час праці лісником, бо добре знав Чорний ліс.

Працював лісничим Пасічнянського лісництва, згодом – інженером-фітопатологом в Прикарпатті, в інспекції лісів, а після виходу на пенсію – в обласному Товаристві мисливців і рибалок.

Був активним патріотом, з 1989 р. – член Народного руху України, Товариства української мови «Просвіта» ім. Т. Шевченка.

Мав добрий голос. Співав у хорі лісокомбінату, в дуети виконував пісні композиторів Д. Циганкова, Б. Юрківа, з якими товаришував. Брав участь у хорі «Червона калина» товариства «Просвіта» з часу його заснування. Їздив із хором з агітаційними виступами багатьма районами й селами області й України. Співав також у хорі катедрального собору Святого Воскресіння, в хорі репресованих «Заграва».

Відійшов у вічність серед літа.

Подав **Степан БОЙКО**

З жалобою повідомляємо, що на 92-му році життя відійшов у вічність доволі довголітній політв'язень, вірний син України, член Всеукраїнського товариства політичних в'язнів і репресованих України

САВЧУК ПЕТРО СТЕПАНОВИЧ

30 січня 1921 року в селі Дубівці Галицького району в релігійній патріотичній сім'ї Савчук народився син Петро. Ріс у селі й засвоював виховання батьків. Уже в молодому віці ступав на шлях служіння Українському народові й Україні. І, як усім українцям-патріотам, йому випало нелегке життя.

Він стає членом ОУН, а з часом – статичним і віддано працює в ОУН-УПА. За працю на визволення України з ярма 30 липня 1945 р. його арештує НКВД, а військовий трибунал дає 15 років ув'язнення і 5 років позбавлення прав та 5 років заслання.

Ув'язнення відбував у таборі Воркути, а заслання – у Тюменській області. Звільнивши Петра 1956 року. Після заслання одружується з політкаторжанкою Катериною. Спільно прожили 54 роки, ділячи радість і горе.

Івано-Франківська обласна і міська організації Всеукраїнського товариства політичних в'язнів і репресованих висловлюють щире співчуття дружині Катерині, родині й близьким покійного.